

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/126/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114200320
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8114200320.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a Mgr. Miloša Koleka, v spore žalobcov 1. Z. E., nar.: XX.X.XXXX, bytom K. XXXX/XX, XXX XX S., a 2. T. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. E. 6, proti žalovaným: 1. N. E., nar. X.X.XXXX, bytom X. XXXXX/X, XXX XX S., 2. O. E., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXXX/XX, XXX XX S., o určenie neplatnosti závetu, o odvolaní žalobcu v 1/ rade proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 13C 3/2014-130 zo dňa 11.6.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

Žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd konanie zastavil. Náhradu trov konania stranám nepriznal.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobcovia domáhali, aby súd rozhodol, že závet poručiteľa N. E., nar. XX.X.XXXX, zomrelom XX.X.XXXX, ktorý zriadil dňa 5.2.2010 za prítomnosti svedkov Z. A., bytom K. XX, S. - K. a A.. Z. Q. E., bytom E. X., S., je neplatný a uložil žalovaným v 1/ a 2/ rade povinnosť nahradiť žalobcom v 1/ a 2/ rade spoločne a nerozdielne trovy konania. V priebehu konania písomným podaním zo dňa 27.5.2019, doručeného súdu dňa 27.5.2019, žalobcovia zobrali žalobu späť v celom rozsahu, navrhli, aby súd konanie zastavil a nepriznal účastníkom konania náhradu trov konania.

Súd späťvzatie žaloby doručil žalovaným na vyjadrenie podľa § 146 ods. 1 CSP. Žalovaní so späťvzatím žaloby súhlasili, navrhli, aby súd konanie zastavil a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

Medzičasom žalobca v 1/ rade podaním zo dňa 28.5.2019, podpísaným dňa 3.6.2019 a doručeným súdu dňa 4.6.2019 zobral späťvzatie žaloby späť, navrhol, aby súd na späťvzatie žaloby neprihliadal.

Prvoinštančný súd vec posúdil podľa § 156 CSP a ďalej podľa § 144, § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 CSP. Skonštatoval, že späťvzatie žaloby je jednostranným procesným úkonom účastníka konania, jeho účinky nastavajú v okamihu, keď sa dostane do dispozície adresáta, t.j. súdu. V prípade, ak sa tak stane, nie je možné späťvzatie žaloby vziať ďalším úkonom späť. Každý procesný úkon je potrebné posudzovať z objektívneho hľadiska, teda podľa toho, ako sa navonok prejavuje, pričom vnútorný rozpor medzi tým, čo účastník zamýšľal a tým, čo skutočne navonok prejavil, nezbavuje procesný úkon účinkov, ktoré s týmto prejavom vôle procesné právo spája. Prvoinštančný súd poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí pod sp. zn. 6Sžo 372/2009 a na obdobnú prax aj Najvyššieho súdu ČR pod sp. zn. 30Cdo 4822/2007.

Vzhľadom na to, že prvoinštančný súd prihliadal na späťvzatie žaloby, teda na podanie doručené súdu žalobcami dňa 27.5.2019, ktoré došlo súdu skôr, ako späťvzatie späťvzatia len žalobcom v 1/ rade, podľa § 145 ods. 1 CSP konanie zastavil.

O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1, 2 CSP s použitím ust. § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP, vychádzajúc aj z ust. § 251 a § 257 CSP. Žalobcovia zobrali žalobu späť, čím z procesného

hľadiska zavinili zastavenie konania, preto by im súd mal nárok na náhradu trov uložiť zaplatiť v prospech žalovaných. Keďže však žalovaní výslovne uviedli, že si nárok na náhradu trov konania neuplatňujú a neúspešní žalobcovia nárok na náhradu trov konania nemajú, preto súd nárok na náhradu trov konania stranám nepriznal.

3. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca v 1/ rade. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že súdu bolo doručené podanie dňa 27.5.2019, podľa ktorého ako žalobca berie žalobu späť a žiadal konanie zastaviť. Uviedol však, že túto listinu mu dal podpísať jeho brat, žalovaný N. E. bez toho, aby si podanie prečítal. Preto predložil súdu späťvzatie tohto podania a navrhol, aby na podanie zo dňa 27.5.2019 súd neprihliadal. V tejto súvislosti poukázal na vykonané dôkazy a prvoinštančný súd si vyvodil z týchto listín unáhlené závery, pretože riadne nevyhodnotil už doposiaľ známe dôkazy. Je povinnosťou súdu aj ex offa skúmať platnosť právnych úkonov. Súd sa nevysporiadal ani s ďalšími navrhnutými dôkazmi v tejto veci. Žalobcovi nebolo umožnené sa k novej situácii adekvátne vyjadriť, čím boli porušené práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

4. K odvolaniu žalobcu v 1/ rade zaujal písomné stanovisko žalovaný v 1/ rade, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že zrušením napadnutého uznesenia by došlo k porušeniu jedného z princípov právneho štátu, ktorým je princíp právnej istoty.

5. Žalobca v 1/ rade vo vyjadrení uviedol, že o späťvzati žaloby sa dozvedel až zo súdneho spisu, kedy zistil, že podpísal späťvzatie žaloby. Poukázal na veľký záujem žalovaného v 1/ rade na zastavení súdneho konania. Žiadal, aby napadnuté uznesenie odvolacieho súdu bolo zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalovaný v 1/ rade vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu v 1/ rade uviedol, že späťvzatie žaloby žalobca osobne podpísal a spoločne ho boli odniesť do podateľne Okresného súdu Prešov, kde žalobca v 1/ rade osobne toto podanie odovzdal pracovníčke podateľne. Tým prejavil dobrovoľnú, jasnú, zrozumiteľnú a určitú vôľu smerujúcu k zastaveniu konania.

7. Žalobkyňa v 2/ rade vo vyjadrení uviedla, že sa vo všetkom pripája k žalobcovi.

8. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím prvoinštančného súdu, v podrobnostiach na toto uznesenie a jeho dôvody poukazuje a v celom rozsahu sa stotožňuje. Len pre zdôraznenie správnosti odvolací súd udáva: Celému sporovému konaniu dominuje dispozičný princíp, teda žalobca ako dominus litis disponuje po začatí konania subjektívnym právom vziať žalobu späť a v prípade splnenia zákonných podmienok dosiahnuť zastavenie konania alebo jeho časti bez meritórneho rozhodnutia. Žiadne zákonné ustanovenie však neukladá žalobcovi povinnosť vziať žalobu späť za akýchkoľvek podmienok. Žalobca nie je nijako obmedzovaný vo výkone svojho práva vziať žalobu späť, pokiaľ konanie ešte nebolo právoplatné. Zastavenie konania alebo jeho časti z dôvodu späťvzatia žaloby nie je limitované hospodárnosťou konania, nie je limitované rozsahom doteraz vykonaného dokazovania a právnym posúdením veci z doposiaľ vykonaných dôkazov. Ak žaloba je účinne vzatá späť, žalovaní nemajú námietky proti späťvzatiu žaloby, súd konanie zastaví.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že podaním zo dňa 27.5.2019, ktoré sa nachádza na čl. 116 súdneho spisu, žalobcovia Z. E. a T. A. zobrali žalobu späť v celom rozsahu, pričom uviedli, že po korešpondencii sporových strán tieto prejavili záujem uzavrieť mimosúdnu dohodu. Poukázali aj na to, že každá sporová strana bude sama znášať trov. Toto späťvzatie žaloby obsahuje zrozumiteľný, jednoznačný a bezpodmienečný prejav vôle žalobcov vziať žalobu späť. Neobsahuje akúkoľvek podmienku. Je vykonané všetkými žalobcami. Žalobcovia dokonca uviedli aj dôvod späťvzatia žaloby, hoci im takáto povinnosť zo zákona nevyplýva. Má však vplyv na rozhodnutie o trovách konania.

Takéto späťvzatie žaloby je striktným procesným úkonom, ktorý sa posudzuje podľa obsahu. Vždy je rozhodujúci prejav vôle žalobcu, ktorým je súd viazaný. Po späťvzati žaloby nemôže žalobca namietat, že jeho vôľa smerovala k inému následku, alebo že konal v omyle, alebo že si nebol vedomý týchto účinkov, prípadne že listinu si neprečítal alebo sa s obsahom podpísanej listiny neoboznámil. Civilné

procesné právo nepripúšťa analogickú aplikáciu hmotnoprávných ustanovení o vadách právnych úkonov na procesné úkony strán v sporovom konaní.

Namietané vady úkonov žalobcom v 1/ rade v odvolaní poukazujú na ust. § 40a, § 39 Občianskeho zákonníka sú z procesného hľadiska bezvýznamné. Vždy súd posudzuje vadu tohto úkonu len z procesného hľadiska, tak, ako to správne vykonal prvoinštančný súd.

Účinky späťvzatia žaloby nastávajú doručením súdu, t.j. 27.5.2019. Späťvzatie žaloby nemôže žalobca následne odvolať, ani iným spôsobom negovať jeho právne následky, ako sa to stalo s doručením späťvzatia podania zo dňa 27.5.2019 (čl. 118 súdneho spisu), ktoré došlo prvoinštančnému súdu dňa 4.6.2019. Platí, že v danom prípade sa vždy aplikuje pravidlo, podľa ktorého procesný úkon (akýkoľvek, nielen späťvzatie) môže byť odvolaný, pokiaľ jeho odvolanie dôjde súdu najneskôr súčasne so samotným úkonom. Keďže v danom prípade k odvolaniu späťvzatia nedošlo najneskôr súčasne so späťvzatím žaloby, nie je možné na odvolanie späťvzatia prihliadať. Preto účinky späťvzatia žaloby, ktoré došli súdu dňa 27.5.2019 sú z procesného hľadiska doručené účinne a na tento úkon je potrebné prihliadnuť ako na záväzný prejav procesnej vôle strán sporu (žalobcov) zastaviť konanie.

9. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako správne potvrdil.

10. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a čl. 17 Základných princípov CSP. V odvolacom konaní boli úspešnou stranou sporu žalovaní. Preto im v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov konania voči neúspešným žalobcom. Keďže však zo spisu žalovaným žiadne trovy nevyplyvajú v rámci odvolacieho konania, v súlade s čl. 17 Základných princípov CSP im odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.